

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(statutul procurorului de legătură la Eurojust și unele garanții ale procurorilor)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*statutul procurorului de legătură la Eurojust și unele garanții ale procurorilor*) a fost elaborat de către Ministerul Justiției, cu suportul Procuraturii Generale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de lege a fost elaborat în scopul reglementării statutului și activității procurorului de legătură a Republicii Moldova la Eurojust precum și instituirea unor garanții procurorilor.

Agencia Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (*în continuare* Eurojust), este un centru unic cu sediul la Haga, Țările de Jos, unde autoritățile judiciare naționale conlucrează îndeaproape pentru a combate cazuri grave de criminalitate transfrontalieră organizată. Rolul Eurojust este de a contribui la transformarea Uniunii Europene într-un loc mai sigur, coordonând activitatea autorităților naționale – din statele membre ale UE, precum și din statele terțe – în investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de criminalitate transfrontalieră. Totodată, Eurojust a început să încheie acorduri cu țările terțe, deoarece criminalitatea transfrontalieră trece dincolo de granițele geografice ale Uniunii Europene. Aceste acorduri reglementează relația dintre Eurojust și țările terțe, cum ar fi schimbul de informații în cazuri obișnuite, prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și participarea la întâlniri. Acordurile prevăd, de asemenea, detașarea procurorilor de legătură la Eurojust pentru a consolida mai departe această cooperare.

Republica Moldova a fost printre primele state din afara Uniunii Europene (UE), care a început cooperarea cu Eurojust și a semnat la 10.07.2014 [Acordul de cooperare](#) dintre Republica Moldova și Eurojust (*în continuare* Acord de cooperare)¹, ratificat prin Legea 113/2015.

Încheierea Acordului a însemnat pentru conlucrarea cu Eurojust un pas de consolidare a activităților comune în scopul combaterii diferitor tipuri de criminalitate organizată, dar și un imbold de îmbunătățire a cooperării începute anterior.

Prin [Avizul](#)² Comisiei Europene privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană din 17.06.2022, a fost recomandată, *inter alia*, autorităților Republicii Moldova să intensifice cooperarea cu partenerii regionali, UE și internaționali. În continuare și potrivit Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-

¹ <https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/InternationalAgreements/Eurojust-Republic-of-Moldova-2014-07-10-RO.pdf>

² https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/document/download/0e2c1ba2-a821-439a-b697-101014d372c7_en?filename=Republic%20of%20Moldova%20Opinion%20and%20Annex.pdf

2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului 829/2023, la Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate”, acțiunea nr.14 prevede: „*Desemnarea corespondentului național al Republicii Moldova în probleme legate de terorism la Eurojust*”³. Or, intensificarea cooperării judiciare operaționale cu „Eurojust” și statele membre ale UE – este un element important în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

În partea ce ține de instituirea unor garanții procurorilor, aceasta se referă în principal la crearea garanțiilor suplimentare împotriva tragerii abuzive sau neîntemeiate la răspundere disciplinară a Procurorului General. Această modificare este determinată și de lipsa unui mecanism de „filtrare” a sesizărilor abuzive, neîntemeiate ș.a, fapt ce constituie o omisiune legislativă.

În acest sens, sunt relevante constatările Curții Constituționale specificate în Hotărârea nr.8 din 20.05.2013 unde, Înalțul for constituțional, în paragraful 74 a reținut că: „În scopul garantării independenței persoanei ce exercită o funcție de demnitate publică, normele constituționale și legale impun respectarea exercitării termenului mandatului. De regulă, destituirea presupune o procedură mai complicată decât numirea în funcție sau cel puțin una echivalentă.”.

Prin prezentul proiect se urmărește și executarea acțiunii nr. 221 din Planul Național de Reglementare pentru anul 2025 (în continuare - PNR 2025), aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 841/2024*, care prevede implementarea *Deciziei-cadru 2002/465/JAI privind echipele comune de anchetă*.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, cooperarea cu Eurojust se realizează prin intermediul Procurorului de legătură la Eurojust, desemnat prin Ordinul Procurorului General interimar nr.56/12 din 25.07.2023 pentru un termen de 6 luni, cu ulterioara prelungire cu 6 luni (până la 31.07.2024) prin Ordinul Procurorului General interimar nr.6/12 din 23.01.2024. S-a decis desemnarea Procurorului de legătură în regim de part-time, realizând, că prevederile legislative existente nu acoperă aspectul garanțiilor financiare și sociale pentru prezența permanentă a Procurorului de legătură la sediul Eurojust la Haga, Regatul Țărilor de Jos. Dar desemnarea Procurorului de legătură part-time la moment este insuficient pentru a putea face față tuturor solicitărilor și obligațiilor funcționale având în vedere volumul în creștere al cooperării judiciare internaționale, complexitatea cauzelor aflate pe agenda Eurojust, precum și necesitatea unei prezențe active și constante în activitățile operaționale cu autoritățile din statele membre ale Uniunii Europene.

Reieșind din acestea, necesitatea reglementării statutului clar și corespunzător al Procurorului de legătură la Eurojust este stringentă și necesară. Or, Eurojust poate asigura forme complexe de asistență și mecanisme de coordonare, care pot fi combinate, după caz, pentru a sprijini operațiuni majore. De exemplu, agenția poate: să coordoneze anchete paralele; să organizeze

³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141820&lang=ro

întâlniri de coordonare, implicând autoritățile judiciare și forțele de ordine în cauză; să înființeze și/sau să finanțeze echipe comune de anchetă (JIT) în care autoritățile judiciare și forțele de ordine să lucreze împreună la anchete penale transnaționale, pe baza unui acord juridic între două sau mai multe țări; și să planifice zile de acțiune comune, coordonate în timp real prin intermediul centrelor de coordonare deținute de Eurojust, în cadrul cărora autoritățile naționale pot aresta autorii, desființa grupurile de criminalitate organizată și confisca active. Cele patru mijloace principale de sprijin oferite de Eurojust sunt: *echipe comune de anchetă, instrumente UE de cooperare judiciară, reuniuni de coordonare și centre de coordonare.*

Prin urmare, pentru asigurarea unui statut și o activitate cât mai eficientă a Procurorului de legătură al Republicii Moldova se impun ajustări și corelări a Legii nr. 3/2016 cu privire la procuratură și a Codului de procedură penală nr. 122/2003.

Referitor la garanțiile procurorilor, în contextul actual, legislația Republicii Moldova prevede un mecanism disciplinar pentru Procurorul General care, în pofida intenției de a asigura responsabilitatea și integritatea funcției, rămâne vulnerabil la abuzuri și sesizări neîntemeiate. Această situație rezultă din procedurile relativ accesibile și puțin filtrate pentru inițierea procedurilor disciplinare. Lipsa unui mecanism de „filtrare” a sesizărilor abuzive sau neîntemeiate permite ca aceste sesizări să fie folosite ca instrumente de presiune sau răzbunare, care pot afecta astfel independența și imparțialitatea Procurorului General.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Astfel, proiectul propune modificarea *Legii nr. 3/2016* cu privire la Procuratură, în sensul completării cu **articolul 58¹ și 58²** care să reglementeze statutul, atribuțiile, drepturile și activitatea procurorului de legătură a Republicii Moldova la Eurojust (***în continuare – Procurorul de legătură la Eurojust***) avînd în vedere următoarele aspecte importante:

- **Modalitatea de alegere a candidatului** – proiectul propune detașarea procurorului prin ordinul Procurorului General la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor. Totodată, se propune ca Procurorul de legătură la Eurojust să fie selectat în bază de concurs public, organizat de către Consiliul Superior al Procurorilor, care va stabili prin regulament propriu modul de organizare și desfășurare a concursului.

- **Cerințe față de candidat** – reieșind din categoria de dosare în care se solicită de regulă asistența Eurojust, inclusiv și formarea echipelor comune de investigații, luând în considerare contingentul de parteneri cu care urmează persoana să comunice, s-a propus ca cerință obligatorie ca procurorul candidat la funcția de procuror de legătură la Eurojust să posede o experiență profesională de cel puțin 7 ani. Considerăm că acest termen este unul rezonabil deoarece această funcție necesită o experiență practică de lungă durată și de înalt nivel în domeniul justiției penale și cooperării internaționale. Un alt criteriu obligatoriu

este cunoașterea limbii engleze la un nivel avansat, având în vedere că una dintre principalele limbi în care Eurojust își desfășoară activitatea este limba engleză.

- **Durata mandatului** – cu toate că art. 54 din Legea nr. 3/2016 stabilește că procurorul poate fi detașat din funcție pentru o perioadă de până la 4 ani, însă în cazul Procurorului de legătură la Eurojust este necesar să se facă o excepție pentru a uniformiza mandatul Procurorului de legătură cu mandatele celorlalte funcții de membri naționali la Eurojust a căror durată este de 5 ani.

- **Statutul special** – acordarea unui statut special Procurorului de legătură este importantă pornind de la competențele și funcția acestui procuror în cadrul proceselor penale, care se concentrează, în special, pe aspectele de cooperare juridică cu statele străine pe marginea unor procese intentate de către țara noastră sau de către un alt stat străin în care este vizată și Republica Moldova. Totodată, statutul special se reflectă și din necesitatea asigurării unor garanții financiare și sociale pentru activitatea procurorului de legătură la Eurojust desfășurată în străinătate.

La elaborarea proiectului s-a luat în considerare bunele practici ale altor state care arată că procurorii/magistrații detașați în organisme internaționale beneficiază în statul în care sunt trimiși, de drepturile salariale și de alte drepturi bănești corespunzătoare funcțiilor diplomatice (ex. România⁴).

Astfel, potrivit art. 4 alin.(3) din *Ordonanța de Urgență a României nr. 123/2007* privind unele măsuri pentru consolidarea cooperării judiciare cu statele membre ale Uniunii Europene, adoptată de Guvernul României (publicată în Monitorul Oficial nr. 751 din 6 noiembrie 2007): „*Magistrații de legătură sunt selectați pe baza unui concurs de dosare, care să ateste o experiență practică în domeniul cooperării judiciare internaționale, și a unui interviu. La acest concurs se pot înscrie numai judecători, procurori sau personal de specialitate juridică asimilat, potrivit legii, judecătorilor și procurorilor, având o vechime în magistratură de cel puțin 12 ani.*”, iar articolul 5 alin. (1) și (2) din același act normativ prevede că: „*Magistratul de legătură are dreptul la pașaport diplomatic pe durata misiunii în străinătate și beneficiază în statul în care este trimis de drepturile salariale și de alte drepturi bănești corespunzătoare funcției diplomatice al cărei stagiu corespunde vechimii deținute în magistratură, potrivit legislației de salarizare în vigoare pentru personalul trimis în misiune permanentă în străinătate.*”.

- **Confidențialitatea informațiilor primite și transmise** – Regimul special de protecție a acestor informații reflectă statutul procurorului de legătură ca parte a mecanismului Eurojust și accesul său la date sensibile, adesea legate de investigații transfrontaliere complexe sau operațiuni comune între state membre ale Uniunii Europene.

Prevederea are rolul de a alinia legislația națională la cerințele și standardele internaționale de protecție a datelor și cooperare judiciară internațională, prevenind divulgarea sau utilizarea abuzivă a informațiilor obținute prin intermediul Eurojust. Mai mult, utilizarea acestor informații în

⁴ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/86695>

cadrul unor proceduri disciplinare, administrative sau penale este condiționată de aprobarea prealabilă a Colegiului Eurojust, ceea ce asigură un filtru instituțional pentru protejarea integrității schimbului de informații și a caracterului său confidențial.

În acest context, **alineatul (5) al articolului 58¹** propus în proiect prevede că procurorul de legătură la Eurojust i se eliberează pașaport diplomatic, temei pentru eliberare fiind lit. u) din art. 3¹ al *Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte*, care prevede că pașaportul diplomatic se eliberează și reprezentanților Republicii Moldova în organismele internaționale.

Volumul competențelor Procurorului de legătură la Eurojust nu este reglementat expres în *Acordul de cooperare*, întrucât competențele acestuia sunt stabilite de fiecare stat în parte, în funcție de propriile priorități și nevoi de cooperare internațională. Art. 5 din *Acordul de cooperare* prevede faptul că Republica Moldova stabilește natura și durata competențelor judiciare ale procurorului de legătură pe teritoriul național în desfășurarea activității în contact cu autoritățile străine.

Conform acestor prevederi, reieșind și din scopul și sarcinile pentru care a fost creat Eurojust, una din competențele de bază este *de a facilita și de a sprijini* emiterea sau executarea oricăror cereri de asistență juridică reciprocă sau de recunoaștere reciprocă, prin stabilirea de contacte directe cu autoritățile statelor membre ale Uniunii Europene, precum și prin schimbul de informații privind cauzele penale în care este implicată și Republica Moldova.

În această ordine de idei, în proiect se propune completarea *Codului de procedură penală nr. 122/2003* (în continuare – *CPP*) și a *Legii nr. 371/2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală* (în continuare – *Legea nr. 371/2006*) pentru a stabili competențele Procurorului de legătură la Eurojust în procesul de cooperare internațională, care au stabilite în limitele *Acordului de cooperare* și în baza Regulamentului UE 2018/1727 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust) și de înlocuire și abrogare a Deciziei 2002/187/JAI a Consiliului.

Fiind vizate în paralel și având conținut identic, **CPP** se completează cu **art. 535¹** și **Legea nr. 371/2006** se completează cu **art. 13¹**, care vor reglementa următoarele aspecte:

Alin.(1) – Rolul și limitele procurorului de legătură al RM la Eurojust

La acest aliniat este reglementat rolul procurorului de legătură la Eurojust și se stabilește în care cazuri de asistență juridică reciprocă poate fi implicat. Astfel, rolul acestuia este de a facilita și sprijini în alt mod (adică pe alte căi decât cele procedurale deja reglementate) emiterea și executarea cererilor de asistență juridică reciprocă sau de recunoaștere reciprocă în următoarele cazuri:

(i) atunci când autoritățile competente ale Republicii Moldova formulează cereri către autoritățile competente din statele membre, organele și agențiile de specialitate ale Uniunii Europene;

(ii) atunci când Republica Moldova este destinatarul unor cereri din partea subiecților enumerați mai sus.

Astfel, procurorul de legătură la Eurojust va acționa în limitele Acordului de cooperare, ca un canal de cooperare judiciară și un punct de contact direct între autoritățile Republicii Moldova și cele ale Uniunii Europene, în scopul eficientizării asistenței juridice reciproce și al asigurării unui schimb rapid și clar de informații.

Alin.(2) – Transmiterea cererilor de asistență juridică reciprocă

Această prevedere reglementează posibilitatea ca cererile privind asistență juridică reciprocă sau recunoașterea reciprocă, adresate autorităților competente din statele membre ale Uniunii Europene, precum și organelor și agențiilor de specialitate ale Uniunii Europene, să fie transmise de către Procuratura Generală sau Ministerul Justiției prin intermediul procurorului de legătură al Republicii Moldova la Eurojust. Acest mecanism poate fi folosit pentru transmiterea oricărei cereri de asistență juridică prevăzute la art. 533 alin.(1).

Opțiunea dată decurge din atribuțiile funcționale acordate procurorului de legătură în cadrul Eurojust și reflectă rolul său esențial în facilitarea cooperării judiciare internaționale. Utilizarea acestui canal contribuie la o comunicare mai rapidă, mai eficientă și mai directă cu autoritățile competente din UE, sporind astfel eficiența procesului de cooperare juridică transfrontalieră.

Alin.(3) – Accesul la cazierul judiciar și alte registre

Acordarea dreptului procurorului de legătură la Eurojust de a accesa informațiile din cazierul judiciar sau din orice alt registru național în aceleași condiții ca un procuror național este esențială pentru exercitarea deplină și eficientă a atribuțiilor sale în domeniul cooperării judiciare internaționale. Această competență are la bază prevederile Acordului de cooperare Regulamentul Eurojust, care îi conferă un rol activ în schimbul de informații relevante.

Alin.(4) – Contactul direct și schimbul de informații

Prin acest alineat se statuează în mod expres dreptul procurorului de legătură la Eurojust de a comunica direct și de a face schimb de informații cu autoritățile naționale și internaționale relevante, în vederea facilitării cooperării judiciare internaționale.

Această competență include posibilitatea transmiterii oricărui tip de informație necesară, nu doar a celor provenite din cazierul judiciar sau alte registre naționale, menționate la alineatul (3), ci și a altor date relevante pentru instrumentarea cererilor de asistență juridică reciprocă sau de recunoaștere reciprocă.

Alin.(5) – Emiterea și executarea cererilor de asistență juridică, cu acordul autorităților centrale

Prin această normă se reglementează posibilitatea ca procurorul de legătură la Eurojust să emită sau să execute, cu acordul prealabil al autorităților centrale competente (Procuratura Generală sau Ministerul Justiției), cereri de asistență juridică reciprocă sau de recunoaștere reciprocă. Acordul acestor instituții este esențial pentru a menține statutul de autoritatea centrală a Procuraturii Generale

– care ia decizii la faza urmăririi penale, și a Ministerului Justiției – care ia decizii la faza judiciară.

Art. 540 alin. (3¹) – Formarea echipelor comune de investigații și participarea la acestea

Necesitatea completării articolului 540² din CPP cu un nou alineat derivă din practica cooperării judiciare internaționale în materie penală desfășurate prin intermediul Eurojust. În cazurile în care Republica Moldova este implicată în dosare din competența Eurojust, membrii naționali ai altor state pot solicita Republicii Moldova constituirea unor echipe comune de anchetă. În asemenea situații, implicarea directă a procurorului de legătură la Eurojust este esențială pentru inițierea și operaționalizarea rapidă a acestor echipe.

Atribuirea competenței procurorului de legătură de a contribui la formarea echipelor comune de investigație, cu acordul Procuraturii Generale asigură un canal de comunicare operativ între autoritățile moldovenești și cele ale statelor membre UE, printr-un actor deja integrat în mecanismul Eurojust.

Totodată, se stabilește, în mod expres, că procurorul de legătură poate fi desemnat în calitate de membru al echipei. Această prevedere reflectă atât rolul activ al procurorului de legătură în constituirea echipei, cât și necesitatea participării sale directe în activitatea acesteia, având în vedere că acesta deține o poziție cheie în facilitarea comunicării și coordonării dintre autoritățile participante.

Asigurarea activității Procurorului de legătură la Eurojust:

Dat fiind faptul că Procurorul de legătură al RM la Eurojust este un reprezentant oficial al statului, delegat în străinătate, care își desfășoară activitatea în interesul statului, activitatea acestuia necesită asigurarea unui cadru logistic și financiar adecvat. Aceasta include stabilirea modului de remunerare, acoperirea cheltuielilor de locațiune și acordarea indemnizațiilor și facilităților necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor sale.

Din acest considerent, se consideră oportun ca toate garanțiile Procurorului de legătură să fie reglementate exhaustiv de *Legea nr. 3/2016*, motiv pentru care se propune completarea acesteia cu **art. 58³**, și care va asigura următoarele garanții:

- salarizare în modul, condițiile și mărimile prevăzute de legislația pentru funcția din care a fost detașat
- indemnizație
- poliță de asigurare
- cheltuieli de transport
- locuință
- menținerea locului de muncă al soțului/soției

Având în vedere că procurorul de legătură la Eurojust este persoana care conform legislației naționale are statut de procuror, acesta cade sub incidența Legii nr. 199/2010 privind statutului persoanelor cu funcție de demnitate publică. Prin urmare funcția Procurorului de legătură la Eurojust, urmează a fi asimilată funcției de Consul General deoarece prevederile art. 10 a *Legii nr.*

761/2001 cu privire la serviciul diplomatic, denotă că din cadrul serviciului diplomatic doar Ambasadorul și Consulul General cad sub incidența noțiunii de persoană cu funcție de demnitate publică. Corespunzător, cheltuielile necesare asigurării activității Procurorului de legătură la Eurojust vor fi efectuate prin asimilarea funcției de Consul General și în modul stabilit de prevederile *Hotărârii Guvernului nr. 987/2003* și *Hotărârii Guvernului nr. 959/2018*. Precizăm că, aceste cheltuieli vor fi achitate din bugetul Procuraturii Generale.

Referitor la garanțiile procurorilor:

Prin modificarea de la **art. 34** din *Legea nr. 3/2016* se asigură crearea garanțiilor suplimentare împotriva tragerii la răspundere penală a Procurorului General. Prin urmare, procurorul desemnat de Consiliul Superior al Procurorilor trebuie să întrunească anumite condiții. Astfel, condiția lipsei sancțiunilor disciplinare și experiența profesională de cel puțin 7 ani asigură că procurorul desemnat ar corespunde reputației ireproșabile și ar dispune de cunoștințe aprofundate în urmărire penală, fiind capabil să gestioneze eficient și corect un astfel de caz complex și cu un impact major asupra asigurării încrederii societății că acesta va acționa imparțial și independent. De altfel, termenul de 7 ani de experiență pentru procurorul respectiv este echivalat cu cel prevăzut în art. 31¹ alin. (3) din *Legea nr. 3/2016*. O altă garanție în acest sens, se referă la impunerea a unei majorități simple de voturi a membrilor Consiliului Superior al Procurorilor pentru desemnarea procurorului care urmează să poarte urmărirea penală împotriva Procurorului General. Această cerință este necesară pentru a asigura credibilitatea procesului de desemnare și pentru a asigura că această decizie este luată în baza unui acord larg în cadrul organului colegial al procurorilor.

Modificările propuse la **art. 43 alin. (1)** sunt necesare având în vedere rolul managerial și atribuțiile administrative ale Procurorului General și adjuncților săi în sistemul procuraturii. Aceștia dețin funcții de conducere, fiind direct responsabili de organizarea activității, supravegherea eficienței profesionale a procurorilor din subordine și asigurarea respectării normelor de conduită profesională. În acest context, este logic și necesar ca aceștia să dispună expres de dreptul de a sesiza Consiliul Superior al Procurorilor cu privire la posibile abateri disciplinare comise de procurori. Până în prezent, în lipsa unei prevederi exprese, acești conducători trebuiau să recurgă la lit. a) din același articol, demonstrând un „interes personal” pentru a formula o sesizare, ceea ce este inadecvat și formalist, având în vedere poziția lor ierarhică și obligațiile de serviciu.

Totodată, excluderea textului „în urma controalelor efectuate” de la **lit. d) alin.(1) art. 43** reflectă realitatea practică, în care Inspekția procurorilor trebuie să poată formula sesizări nu doar ca rezultat al controalelor, ci și atunci când ia act de fapte relevante pe alte căi (informații din presă, sesizări interne, autosesizare etc.).

Completarea **alin. (1¹) al articolului 54** vine să aducă claritate în vederea excluderii oricăror interpretări, având în vedere că promovarea procurorului se

reduce la accesarea într-o funcție superioară de procuror. Respectiv, se propune de a specifica expres care sunt acele funcții pentru care poate fi promovat un procuror, și anume: în Procuratura Generală sau procuror în procuratura specializată, precum și numirea în funcția de procuror-șef sau adjunct al procurorului-șef.

Cît ține de completarea **alin. (4) al articolului 54**, acesta precizează durata detașării care în cazul Consiliului Superior al Procurorilor, Agentului guvernamental, Inspecției procurorilor, mai nou, și în cazul Eurojust este realizat pentru un mandat care depășește termenul de 4 ani (*i.e. – mandatul membrului CSP este de 6 ani, de agent guvernamental este de 7 ani, de inspector în Inspecția procurorilor – 6 ani, și respectiv, procuror de legătură la Eurojust – 5 ani*). Soluția propusă vine să instituie o nouă modalitate de accesare în funcția de inspector, fără a substitui modalitatea cea deja în vigoare – concurs public cu bazin de recrutare „generos”, adică din rândul persoanelor cu o vechime în specialitatea juridică de cel puțin 10 ani. Astfel, propunerea în speță constituie un remediu eficient pentru soluționarea deficienței potențialilor candidați calificați pentru funcția de inspector – criză acută cu care se confruntă în prezent Consiliul Superior al Procurorilor în organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor de referință în vederea demarării activității Inspecției procurorilor.

Introducerea **alin. (11¹) la art.89¹** și redacția nouă a **alin. (12)** vin să clarifice cele 2 forme ale evaluării performanțelor profesionale ale inspectorilor și inspectorului-șef: ordinară (periodică) și cea extraordinară, într-o manieră similară cu cea aplicată procurorilor.

Completarea cu **art. 5 lit. b¹)** se datorează modificărilor operate prin Legea nr.286/2023 pentru modificarea unor acte normative (privind activitatea specială de investigații) (în continuare - *Legea nr. 286/2023*). Adoptarea Legii nr. 286/2023 a mers pe calea separării categoriilor activității speciale de investigații, adică *Codul de procedură penală* reglementează activitatea specială de investigație în cadrul procedurii penale, iar *Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigație* reglementează activitatea specială de investigație efectuată în afara procesului penal. Prin aceeași lege au fost operate modificări la art. 14 din *Legea nr. 59/2012* și atribuțiile procurorului în cadrul activității speciale de investigații realizate în afara procesului penal au fost extinse și concretizate, iar atribuțiile procurorului în acest domeniu nu sunt prevăzute în mod concret și explicit în domeniul de activitate și competență a Procuraturii reglementat de art. 5 al *Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură*. Astfel, propunerea de la art. 5 are scopul înlăturării acestei omisiuni.

Referitor la transpunerea Deciziei-cadru 2002/465/JAI privind echipele comune de anchetă:

De regulă, echipele comune de investigații sunt formate printr-un acord între două sau mai multe state. Cu toate acestea, în timpul desfășurării investigațiilor, pot apărea situații în care echipa are nevoie de informații, probe sau alte forme de asistență din partea unui stat care nu face parte din echipă. **Alin (8¹) al art. 540² din CPP** va permite echipei să solicite ajutor și de la state

terțe care nu fac parte din componența echipei comune de investigații. Cererea de asistență juridică internațională se va adresa de către autoritățile competente ale statului în care echipa comună de investigații își desfășoară activitatea.

Completarea cu **art. 540³ din CPP**, are scopul de a reglementa răspunderea civilă a membrilor echipelor comune de investigații detașați din statele străine pentru prejudiciile cauzate de către aceștia în exercițiul desfășurării acțiunilor echipelor pe teritoriul Republicii Moldova. Din aceste considerente, repararea prejudiciilor cauzate de membrii detașați va avea loc conform legislației naționale a Republicii Moldova.

Având în vedere că prejudiciile cauzate de membrii străini sunt tratate la fel ca cele cauzate de propriii agenți ai statului, completarea cu **alin. (2)** prevede că Republica Moldova își va asuma plata cheltuielilor pentru repararea prejudiciilor cauzate de membri detașați din alte state. Aceasta reflectă ideea că, odată ce o echipă comună operează pe un teritoriu, membrii străini sunt integrați temporar în activitatea autorităților locale și, implicit, statul pe teritoriul căruia operează, își asumă responsabilitatea pentru acțiunile lor. Dacă victima ar fi nevoită să ceară despăgubiri direct statului din care provine membrul echipei comune de anchetă, acest lucru ar complica și îngreuna procesul de reparare a prejudiciului. Cu toate acestea, după ce statul pe teritoriul căruia a fost cauzat prejudiciul achită despăgubirile, acesta are dreptul de a recupera sumele respective de la statul care a detașat membrul responsabil de producerea prejudiciului. Astfel, răspunderea finală rămâne la statul străin, dar fără a afecta accesul imediat al victimei la despăgubiri. Raționamentul prevederilor respective este preluat din art. 3 al *Deciziei-cadru 2002/465/JAI privind echipele comune de anchetă*.

Privitor art. 25 alin.(1) din *Legea nr. 74/2025 cu privire la Curtea Constituțională*, lista subiecților competenți de a sesiza Curtea se completează cu Procurorul General. Includerea Procurorului General se justifică prin rolul său esențial în cadrul sistemului procuraturii, în special în ceea ce privește conducerea și supravegherea activității procurorilor. Prin natura atribuțiilor sale, se constată că acesta se confruntă frecvent cu probleme de interpretare și aplicare a normelor legale care pot ridica probleme de constituționalitate. Totodată, fiind responsabil de apărarea interesului public și de buna funcționare a justiției, Procurorul General trebuie să dispună de instrumentele necesare pentru a semnală eventuale conflicte ale legii cu Constituția.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Adoptarea proiectului nu presupune un impact asupra sectorului public.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului atrage cheltuieli financiare suplimentare din bugetul Procuraturii Generale și va determina un impact sub formă de costuri în sumă totală de **2 047 180 lei**.

Aceste costuri au fost estimate conducându-ne de prevederile *Regulamentului privind activitatea administrativ-financiară a instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova* aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr.987/2003* și *Hotărârii Guvernului nr.959/2018 cu privire la aprobarea Nomenclatorului funcțiilor și coeficienților de ierarhizare pentru stabilirea indemnizației de funcție pentru personalul instituțiilor serviciului diplomatic al RM peste hotare, a bazei de calcul pentru stabilirea indemnizațiilor de funcție precum și a structurilor și efectivelor de personal ale acestora* și ținându-se cont de ofertele prețurilor de piață ale serviciilor de transport, asigurare medicală și alte prețuri în corespundere cu piața de consum aferentă orașului Haga.

Pentru un an de activitate, calculele estimative prin care au fost cuantificate cheltuielile privind asigurarea condițiilor de muncă, remunerarea muncii, asigurarea medicală și cu locuință a procurorului detașat la Eurojust, precum și a familiei acestuia care îl însoțește pe perioada aflării în misiune și alte cheltuieli logistice sunt expuse în devizul următor:

	Denumirea cheltuielilor	Calcule	Valută străină EUR 1 EUR = 20 MDL	Monedă națională MDL
	Indemnizații			
1.	Consul general – procuror de legătură la Eurojust	3325 EUR*12 luni	39 900	798 000
2.	Pentru soț/soție	25% din indemnizația procurorului de legătură la Eurojust 831,25 EUR*12 luni	9 975	199 500
3.	Pentru un copil	12% din indemnizația calculată pentru funcția de secretar I 336 EUR*12 luni	4 032	80 640
4.	Pentru doi copii	24% din indemnizația calculată pentru funcția de secretar I 672 EUR*12 luni	8 064	161 280
5.	Pentru trei sau mai mulți copii	36% din indemnizația calculată pentru funcția de secretar I 1008 EUR*12 luni	12 069	241 920

6.	Persoanele inapte de muncă, aflate la întreținere procurorului de legătură la Eurojust	75% din indemnizația stabilită pentru soț/soție 623,4 EUR*12 luni	7 480	149 616
	Cheltuieli pentru locuință de serviciu			
7.	Plafonul lunar de chirie a locuinței de serviciu	Haga – categoria III 1800 – 2300 EUR *12 luni	21 600 – 27 600	432 000 – 552 000
	Cheltuieli pentru transport			
8.	Achitarea cheltuielilor de transport ce țin de plecarea în misiune în or. Haga	Ruta avia: <i>Chișinău – Amsterdam</i> tur 2 persoane și 2 copii (clasă econom)	1 000	20 000
9.	Achitarea cheltuielilor de transport ce țin de revenirea în țară	Ruta avia: <i>Amsterdam – Chișinău</i> retur 2 persoane și 2 copii (clasă econom)	1 000	20 000
10.	Achitarea costului de transportare a bagajelor la sosire în misiune diplomatică	240 kg x 1 familie x 3 EUR/kg	720	14 400
11.	Achitarea cheltuielilor de transport ce țin de plecarea în concediu anual de odihnă	Ruta avia: <i>Chișinău – Amsterdam</i> Tur-Retur 2 persoane și 2 copii (clasă econom)	2 100	42 000
	Servicii de asigurare medicală achitate peste hotare			
12.	Procurarea polițelor de asigurare medicală	1 familie (4 persoane) x 250EUR*12 luni	12 000	240 000
13.	Total/an		102 047 *	2 047 180*

**Pentru stabilirea sumei totale s-a luat în calcul indemnizația pentru 2 copii și plafonul maxim pentru chirie a locuinței de serviciu, fără indemnizația pentru persoanele aflate la întreținere.*

Cheltuielile pentru asigurarea activității procurorului de legătură al Republicii Moldova la Eurojust vor fi achitate din bugetul Procuraturii Generale.

Mărimea sumei destinate pentru locuința de serviciu a procurorului de legătură la Eurojust corespunde cu cea stabilită pentru funcția de consul general al misiunii diplomatice și se încadrează în limitele plafonului de chirie lunară a locuinței de serviciu, Categoria III, al Anexei nr. 1 la Regulamentul privind activitatea administrativ-financiară a instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova peste hotare.

Subsecvent, considerăm oportun ca modificările propuse ce țin statutul, drepturile și garanțiile sociale ale Procurorului de legătură al Republicii

Moldova la Eurojust, împreună cu recomandările înaintate, să fie puse în aplicare din data de 01.06.2025, pentru a fi solicitată planificarea în buget a cheltuielilor suportate.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Adoptarea proiectului nu presupune un impact asupra sectorului privat.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Adoptarea proiectului nu presupune alte impacturi.
4.5. Impactul asupra mediului
Adoptarea proiectului nu presupune un impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Adoptarea proiectului nu presupune alte impacturi suplimentare.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Din perspectiva proiectului, prezintă relevanță directă dispozițiile Deciziei-cadru a Consiliului din 13 iunie 2002 privind echipele comune de anchetă (2002/465/JAI). Scopul și obiectul Deciziei-cadru 2002/465/JAI privind echipele comune de anchetă este constituirea și funcționarea echipelor comune de anchetă între statele membre ale Uniunii Europene și îmbunătățirea cooperării transfrontaliere în materie penală între statele membre, în special în lupta împotriva formelor grave de criminalitate. De fapt, legislația națională este aliniată parțial la dispozițiile Deciziei-cadru 2002/465/JAI privind echipele comune de anchetă, or secțiunea 1², capitolul IX, titlul III, Partea Specială CPP reglementează echipele comune de investigații. Pentru ca legislația națională să fie aliniată total la acest act UE, proiectul de lege respectiv vine cu unele modificări corespunzătoare. Astfel, dispozițiile art. 540² alin. (8)¹ CPP vin să asigure o procedură clară pentru a obține asistență din partea altor state membre UE sau altor state terțe, atunci când investigația echipelor comune de anchetă o necesită, ceea ce este în concordanță cu art. 1 alin. (8) din Decizia-cadru 2002/465/JAI privind echipele comune de anchetă. Completarea cu art. 540³ din CPP are scopul de a reglementa răspunderea civilă a membrilor echipelor comune de investigații detașați din statele străine pentru prejudiciile cauzate de către aceștia în exercițiul desfășurării acțiunilor echipelor pe teritoriul Republicii Moldova. Această reglementare este în corespundere cu art. 3 din Decizia-cadru 2002/465/JAI privind echipele comune de anchetă.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Regulamentului (UE) 2018/1727

În conformitate cu art. 54a (1) al Regulamentului UE, un procuror de legătură dintr-o țară terță poate fi detașat la Eurojust pe baza unui acord de cooperare încheiat înainte de 12 decembrie 2019 între Eurojust și țara terță respectivă sau a unui acord internațional încheiat între Uniune și țara terță în temeiul articolului 218 din TFUE, care permite detașarea unui procuror de legătură.

În context, RM detașează procurorul de legătură în temeiul art. 5 din Acordul de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust, ratificat prin Legea nr. 113/2015. Totodată, prevederile art. 54a (2) din Regulamentul UE statuează că, drepturile și obligațiile procurorului de legătură sunt stabilite în acordul de cooperare sau acordul internațional sau într-un acord de lucru încheiat în conformitate cu articolul 47 (3).

Cu referire la stabilirea mandatului și a duratei detașării a procurorului de legătură, a naturii și competențelor judiciare ale acestora, a competențelor procurorilor de legătură în desfășurarea activității de contact cu autoritățile străine, în conformitate cu prevederile art. 5 al Acordului, acestea urmează a fi determinate și stabilite de către Republica Moldova conform dreptului intern, cu informarea Eurojust în temeiul art. 5 alin. 4 din Acord.

Consecvent, menționăm că modificările propuse la art. 532, 533, 536, 540 - 542 din Codul de procedură penală al RM nr. 122/2003 (Art. I din proiectul național) și la art. 7, 13, 53, 62 și 72 din Legea nr. 371/2006 (Art. II din proiectul național) privind stabilirea modalității de alegere a candidatului, cerințele față de acesta, durata mandatului, a statutului acestuia, precum și a activității de contact cu autoritățile străine (transmiterea, recepționarea, repartizarea și executarea cererilor de asistență juridică internațională, transmiterea informațiilor din cazierul judiciar, transmiterea cererilor de extrădare și a informațiilor suplimentare aferente) nu contravin prevederilor Regulamentului (UE) 2018/1727 de la art. 54a, în contextul în care aceste completări normative au ca scop principal implementarea la nivel național a angajamentelor asumate de către RM în cadrul Acordului menționat.

Reieșind din cele expuse mai sus, constatăm că proiectul de lege examinat nu are ca scop transpunerea directă a unor norme UE în cadrul juridic național, dar constituie o măsură normativă națională de punere în aplicare a prevederilor dedicate ale Regulamentului (UE) 2018/1727 și implementare a unui angajament internațional asumat.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile art. 20 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative elaborarea prezentului proiect de lege a fost demarată odată cu publicarea pe pagina web-oficială a Ministerului Justiției la compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative*, subdirectoriul *Registrul proiectelor de acte normative* unde a fost plasat [Anunțului de inițiere procesului de elaborare a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative \(statutul procurorului de legătură la Eurojust și unele garanții ale](#)

procurorilor), precum și pe portalul www.particip.gov.md⁵ prin care se solicită implicarea tuturor subiecților interesați prin prezentarea propunerilor de rigoare.

Totodată, proiectul a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției, la compartimentul *Transparență decizională*, rubrica *Registrul proiectelor de acte normative*, directoriul *Proiecte de acte normative*, statut [Remis spre coordonare](#)⁶, precum și pe portalul www.particip.gov.md⁷.

Concomitent, proiectul de lege (statutul procurorului de legătură la Eurojust și unele garanții ale procurorilor) a fost transmis spre avizare: Consiliului Superior al Procurorilor, Procuraturii Generale, Procuraturii Anticorupție, Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Cămarilor de Stat și Agenției Servicii Publice.

În procesul de avizare au prezentat obiecții, propuneri și recomandări: Procuratura Anticorupție, Procuratura Generală, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Finanțelor.

Din avizele prezentate supra, au fost extrase acele compartimente ce vizează obiectul de reglementare a prezentului proiect. Toate propunerile și obiecțiile înaintate au fost analizate și inserate în tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege nominalizat.

Proiectul a fost supus procesului de avizare repetată, în urma căruia au prezentat obiecții, propuneri, recomandări: Consiliul Superior al Procurorilor, Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție, Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de lege a fost supus expertizei de către Centrul Național Anticorupție care prin raportul de expertiză anticorupție nr. ELO25/10598 din 30.05.2025 au menționat că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție. nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de lege va implica modificarea *Nomenclatorului funcțiilor și coeficienților de ierarhizare pentru stabilirea indemnizațiilor de funcție pentru personalul instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova peste hotare, a bazei de calcul pentru stabilirea indemnizațiilor de funcție, precum și a structurilor și efectivelor de personal ale acestora*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 959/2018, pentru a include la anexa nr. 40 poziția de „Consul General (procuror de legătură al Republicii Moldova la Agenția Uniunii

⁵ <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-statutul-procurorului-de-legatura-la-eurojust-si-unele-garantii-ale-procurorilor/12665>

⁶ <https://justice.gov.md/ro/content/proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-statutul-procurorului-de-legatura>

⁷ <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-statutul-procurorului-de-legatura-la-eurojust-si-unele-garantii-ale-procurorului/12665>

Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust) – reprezentant al Procuraturii Generale”. În acest sens, unitatea va fi suplinită de reprezentantul oficial al Procuraturii Generale. Respectiv, proiectul de modificare a Nomenclatorului respectiv, ar urma să vizeze majorarea structurii și efectivului de personal al Ambasadei Republicii Moldova în regatul Țărilor de Jos cu o unitate în felul următor:

La anexa nr. 40, după poziția „Ambasador” se completează cu o nouă poziție cu următorul cuprins:

” Consul general (Procuror de legătură al Republicii Moldova la Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală) - reprezentant al Procuraturii Generale	1
---	---

”

Pct.2 din *HG nr.959/2018* stabilește că cheltuielile pentru întreținerea unităților din efectivul de personal al instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova peste hotare, suplinite de reprezentanții oficiali ai altor autorități publice (non-diplomatice) se acoperă în limitele alocațiilor aprobate acestor instituții pentru anul respectiv. Respectiv, pentru asigurarea cheltuielilor Procurorului de legătură la Eurojust, este necesar introducerea Procuraturii Generale în lista autorităților publice care acoperă aceste cheltuieli:

La punctul 2, după textul „ai Ministerului Energiei” se completează cu textul „ai Procuraturii Generale,”.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege până la intrarea în vigoare a acesteia.

Consiliul Superior al Procurorilor va stabili modul de organizare și desfășurare a concursului pentru procurorul de legătură la Eurojust printr-un regulament aprobat de CSP. Precum și, și stabilește procedura, criteriile și calificativele de evaluare a performanțelor inspectorilor și inspectorului-șef prin regulament.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI